

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

เจตคติและความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร
**Attitude and Readiness of Professional Nurses towards ASEAN Economic
Community at a Private Hospital in Bangkok**

นันทพร ศรีศรีวิชัย (Nuntaporn Sornsriwichai)* บุญทิพย์ สิริธรรังศรี (Boontip Siritarungsri)**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาเจตคติของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ (2) ศึกษาความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลโรงพยาบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ปฏิบัติงานอย่างน้อย 4 เดือน จำนวน 266 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นเอง ประกอบด้วย 3 ส่วน (1) ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ (2) เจตคติของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (3) ความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เครื่องมือส่วนที่ 2 และ 3 ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 0.88 ตามลำดับ และตรวจสอบความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบราค มีค่าเท่ากับ 0.88 และ 0.84 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) เจตคติของพยาบาลวิชาชีพต่อการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 3.81, SD = 0.61$) โดยเจตคติด้านการศึกษาภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทำให้ได้รับโอกาสในการแข่งขันสูง มีคะแนนสูงสุด ($M = 4.10, SD = 0.79$) ในขณะที่เจตคติด้านการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนทำให้ประเทศสมาชิกดำรงชีวิตด้วยความมั่นคงและมั่งคั่ง มีคะแนนอันดับต่ำสุด ($M = 3.59, SD = 0.76$) และ (2) ความพร้อมต่อการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทุกระดับมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.44, SD = 0.56$) โดยค่าคะแนนต่ำสุด คือ ความสามารถในการสื่อสารภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา ($M = 3.10, SD = 0.92$)

คำสำคัญ: เจตคติ, ความพร้อม, ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, โรงพยาบาลเอกชน

* นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Inkarat 28@hotmail.com.

** รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช boontip@gmail.com

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of this study were: (1) to study the attitude of professional nurses towards ASEAN Economic Community, and (2) to study the readiness of professional nurses towards ASEAN Economic Community at a Private Hospital in Bangkok.

The samples included 266 professional nurses who worked at the private hospital at least 4 months. Questionnaires were developed by the researcher and used as the research tool, comprising 3 parts as follows; 1) demographic data 2) attitude of professional nurses towards ASEAN Economic Community, and 3) readiness of professional nurses towards ASEAN Economic Community. The questionnaires, the second and the third parts, were verified by 3 expertises, and CVI were 0.80 and 0.88, respectively. The Cronbach's alpha reliability coefficients of the second and the third parts were 0.88 and 0.84 respectively. Data were analyzed by using percentage, mean, and standard deviation.

Research findings were as follows. (1) The professional nurses rated their attitudes towards ASEAN Economic Community at high level ($M = 3.81$, $SD = 0.61$). They rated the attitude towards English and ASEAN's languages would offer them better opportunity in competition at high level ($M = 4.10$, $SD = 0.79$), whereas the attitude on ASEAN's integration would bring about prosperity, wealth and stability to ASEAN members at low level ($M = 3.59$, $SD = 0.76$). (2) In terms of the readiness of professional nurses towards ASEAN Economic Community, mean in every level was found - medium level ($M = 3.44$, $SD = 0.56$). The lowest level was ability to communicate at least 1 language of ASEAN countries ($M = 3.10$, $SD = 0.92$).

Keywords: Attitude, Readiness, ASEAN Economic Community, Private hospital

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

สาขาบริการสุขภาพเป็น 1 ใน 12 สาขาที่รัฐบาลเปิดการค้าเสรี (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2552) ซึ่งผลจากนโยบายเปิดเสรีสาขาบริการสุขภาพ มีผลต่อการส่งเสริมให้นักลงทุนของประเทศอาเซียนมีโอกาสขยายตลาดการลงทุนธุรกิจบริการทางการแพทย์เข้ามาในประเทศไทย หรือร่วมลงทุนกับผู้ประกอบธุรกิจโรงพยาบาลในประเทศไทย รวมทั้งส่งเสริมให้นักลงทุนของประเทศไทยขยายตลาดธุรกิจบริการสุขภาพในประเทศอาเซียนอื่น ๆ โดยสามารถประกอบธุรกิจบริการรักษาพยาบาลระหว่างประเทศได้ 4 รูปแบบ ตามข้อกำหนดขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization, WTO) ได้แก่ การบริการข้ามพรมแดน (Cross-border Supply) การบริโภคข้ามพรมแดน (Consumption Abroad) การเปิดสถานประกอบการในต่างประเทศ (Commercial Presence) และการให้บริการโดยผู้ให้บริการเดินทางไปให้บริการในต่างประเทศ (Movement of Natural Person Providers) (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2554) อย่างไรก็ตาม นโยบายการเปิดเสรีสาขาบริการสุขภาพ ส่งผลกระทบทางบวกและทางลบต่อบริการสุขภาพของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย ผลกระทบทางบวก ได้แก่ ทำให้เพิ่มโอกาสขยายตัวของธุรกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และธุรกิจผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพิ่มโอกาสการขยายตัวของธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนในประเทศอาเซียน โดยเฉพาะโรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่และขนาดกลาง เนื่องจากชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาใช้บริการสุขภาพในประเทศไทย เป็นกลุ่มที่มีกำลังในการจ่ายสูง หรือมีประกันสุขภาพในวงเงินที่สูง จึงนิยมเลือกโรงพยาบาลเอกชนที่มีชื่อเสียงและคุณภาพการบริการที่ดี นอกจากนี้ อาจส่งผลด้านลบเมื่อมีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรี อาจทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงานภายในประเทศได้ (ปริยาภรณ์ ชำนาญ, 2555) ซึ่งในปัจจุบันการขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทยสะท้อนความรุนแรงมากขึ้นอีกครั้งทั้งด้านปริมาณกำลังคนและทักษะที่จำเป็นซึ่งเป็นสาเหตุหลัก 2 ประการ ได้แก่ ความต้องการบริการด้านสุขภาพของประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างมากและการมีข้อจำกัดในการเพิ่มผลผลิต (วิจิตร ศรีสุพรรณและกฤษฎา แสงวงศ์, 2555)

โรงพยาบาลเอกชนที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นโรงพยาบาลเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร มีความพร้อมทั้งด้านวิชาการและการบริการโดยทีมงานบริหารจากนานาชาติ พร้อมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญกว่า 900 ท่าน มีผู้ให้บริการจำนวน 1,000,000 คนต่อปี เป็นผู้ให้บริการจากต่างประเทศ 154 ประเทศทั่วโลก รวมทั้งในกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีจำนวนมากกว่า 500,000 คนต่อปี ซึ่งในปัจจุบันพบว่า มีผู้ป่วยต่างชาติที่เป็นประเทศสมาชิกอาเซียนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จำนวนของผู้ป่วยชาวต่างชาติที่เข้ามาใช้บริการโรงพยาบาลเอกชนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยรวม 10 ปีจากปี พ.ศ. 2546-2555 เพิ่มขึ้นประมาณ 2.5 เท่า เมื่อพิจารณารายประเทศพบผู้ป่วยที่มารับบริการ 3 อันดับแรกในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ พม่า กัมพูชา และเวียดนาม มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2554-2556 (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2555) ทำให้ผู้บริหารทางการแพทย์ของโรงพยาบาล ต้องกลับมาทบทวนถึงการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

ด้วยความสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ผู้ศึกษาในฐานะเป็นผู้บริหารของโรงพยาบาลเอกชนแห่งนี้ จึงมีความประสงค์ศึกษาเจตคติและความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

แห่งนี้ ว่ามีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่อาเซียนหรือไม่เพียงใด รวมทั้งศึกษาเจตคติของพยาบาลต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดอย่างไรโดยความหมาย เจตคติของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง อารมณ์ การรับรู้และพฤติกรรมโดยรวมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทั้งองค์ประกอบด้านความคิดความเข้าใจ ความรู้สึกลึกและแน่วแน่ทั้งด้านบวกและด้านลบ ความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึงสภาพความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจที่พร้อมจะตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ได้แก่ ความพอใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือพอใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ การวัดความพร้อมด้านความรู้ ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรม การดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข การสื่อสารทั้งด้านภาษาอังกฤษและภาษาในกลุ่มอาเซียนและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานที่กำหนดในกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อีกทั้งเนื่องจากมีผู้รับบริการจากในกลุ่มประเทศอาเซียนเพิ่มขึ้นตามลำดับและยังไม่เคยมีการทำวิจัยเรื่องนี้มาก่อน เพื่อการเตรียมความพร้อมได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งผู้ศึกษาคาดหวังให้ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สามารถนำไปวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารการพยาบาล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรคือ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง จำนวน 868 คน คำนวณขนาดตัวอย่างโดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการกำหนดเกณฑ์โดยกำหนดเป็นร้อยละของประชากรในการพิจารณา (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2543) ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30 จากประชากร 868 คน กลุ่มตัวอย่างแบบง่ายได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 261 คน และเพื่อป้องกันการตอบกลับแบบสอบถามไม่สมบูรณ์หรือไม่ครบจำนวน จึงได้เพิ่มจำนวนแบบสอบถามอีก ร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 273 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มช่วงเวลาในการแจกแบบสอบถาม และจากการสุ่มแบบง่ายได้ช่วงเวลาเดือนเมษายน 2557 โดยสุ่มตามสัดส่วนของพยาบาลแต่ละแผนกที่ทำงานในช่วงเวลานั้น รวมทั้งสิ้น 273 คนได้แบบสอบถามกลับมา 266 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97 เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเจตคติของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่วนที่ 3 เป็น แบบสอบถามความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตรวจสอบหาความตรงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีค่าความตรงเท่ากับ 0.80 และ 0.88 ตามลำดับ และตรวจสอบความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.88 และ 0.84 ตามลำดับ การแปลผล

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4

The 4th STOU Graduate Research Conference

คะแนนและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามซึ่งตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วนแล้ว นำไปวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล นำมาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
2. เจตคติของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร นำมาวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าคะแนนเจตคติตามเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายของค่าคะแนนสมรรถนะ ดังนี้ (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2553)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50-5.00	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ข้อมูลคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

4. ข้อเสนอแนะ นำข้อมูลคำถามปลายเปิดมาวิเคราะห์หาแนวทางการเสริมสร้างเจตคติและความพร้อมของพยาบาลในอนาคต ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นประเด็น

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานในหน่วยงานผู้ป่วยในมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36 ด้านการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 72.6 ได้รับเงินเดือน อยู่ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.9 ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมระหว่างปฏิบัติงานในวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 94.7 แต่มีจำนวน 14 คนไม่เคยได้รับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 5.3 พบว่าพยาบาลส่วนใหญ่ได้รับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทางการอ่านจากสื่อต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 86.5 และไม่เคยได้รับข่าวสารเลย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4

2. ระดับของเจตคติสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยรวมของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชนที่ศึกษาอยู่ในระดับมาก ($M = 3.81, SD = 0.61$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการศึกษาภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้ได้รับโอกาสในการแข่งขันสูง ($M = 4.10, SD = 0.79$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้ประเทศสมาชิกดำรงชีวิตด้วยความมั่นคงและมั่งคั่ง ($M = 3.59, SD = 0.76$)

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของเจตคติของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 266)

เจตคติต่อการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	M	SD	ระดับ
1. การศึกษาภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทำให้ได้รับโอกาสในการแข่งขันสูง	4.10	0.79	มาก
2. วิชาชีพการพยาบาลเป็น 1 ใน 7 สาขาอาชีพที่ควรได้รับการสนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรี	4.03	0.84	มาก
3. การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ทำให้มีโอกาในการประกอบอาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนได้ง่ายขึ้น	3.88	0.79	มาก
4. การเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศสมาชิกอาเซียนทำให้ท่านพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง	3.81	0.74	มาก
5. การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ทำให้ได้โอกาสในการประกอบอาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนได้มากขึ้น	3.81	0.76	มาก
6. การรวมตัวเป็นกลุ่มประชาคมอาเซียน จะช่วยส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานการพยาบาลและการบริการ	3.67	0.78	มาก
7. การเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้ท่านมีความรู้ที่จะแข่งขันในตลาดอาเซียนได้มาก	3.67	0.76	มาก
8. การเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้ท่านพร้อมที่จะแข่งขันในตลาดอาเซียน	3.64	0.76	มาก
9. การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้ประเทศสมาชิกดำรงชีวิตด้วยความมั่นคงและมั่งคั่ง	3.59	0.76	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.81	0.61	มาก

3. ระดับของความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชนที่ศึกษาสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.44, SD = 0.56$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรู้และความสามารถเพียงพอในการประกอบวิชาชีพ การพยาบาลในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($M = 3.53, SD = 0.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความสามารถในการสื่อสารภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา ($M = 3.10, SD = 0.92$)

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในเขต กรุงเทพมหานคร (n = 266)

ความพร้อมต่อการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	M	SD	ระดับ
1. มีความรู้และความสามารถเพียงพอในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.53	0.70	มาก
2. มีแรงจูงใจและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานที่กำหนดในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.53	0.68	มาก
3. องค์การพยาบาลให้โอกาสและสนับสนุนท่านในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.52	0.72	มาก
4. มีความสามารถในการปรับให้ดำรงชีวิตอยู่ในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุข	3.50	0.69	มาก
5. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	3.48	0.70	ปานกลาง
6. มีความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมและพร้อมที่จะแข่งขันในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.44	0.69	ปานกลาง
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	3.42	0.72	ปานกลาง
8. มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางของกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.39	0.72	ปานกลาง
9. มีความสามารถในการสื่อสารภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา	3.10	0.92	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.44	0.56	ปานกลาง

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาเจตคติและความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพผู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนี้คือ

ด้านเจตคติ จากการศึกษาพบว่าพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลเอกชนที่ศึกษา มีคะแนนเจตคติต่อการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการศึกษาภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน เนื่องจากโรงพยาบาลเอกชนแห่งนี้ เป็นโรงพยาบาลเอกชนที่ได้รับรองมาตรฐาน JCI Accredited Organization ซึ่งเป็นมาตรฐานระดับนานาชาติ มีผู้ใช้บริการเป็นชาวต่างประเทศกว่า 500,000 คน ต่อปีจาก 154 ประเทศทั่วโลก ดังนั้นเจตคติต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคลากรที่ทำงานในโรงพยาบาลเอกชนแห่งนี้ อีกทั้งนโยบายของผู้บริหารมุ่งหวังให้พยาบาลสามารถสื่อสารกับผู้ป่วยต่างชาติจึงทำให้พยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผู้ป่วยในกลุ่มอาเซียนเข้ามารับการรักษามากขึ้น (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2555) ความสามารถในการสื่อสารภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทำให้ได้โอกาสในการแข่งขันสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิศา คงสม (2554) ที่พบว่านักศึกษาที่มีทัศนคติต่อการเป็นประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับดี ซึ่งทัศนคติจะสะท้อนความพร้อมที่สนองต่อสิ่งเร้าที่เป็นผลมาจากการรับสารอันจะส่งผลต่อพฤติกรรมต่อไป นอกจากนี้ยังพบผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรรักษ์ ยอดแก้ว (2555) ที่พบว่านักศึกษา มีทัศนคติต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนระดับดี อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาครั้งนี้ ยังมีพยาบาลอีกจำนวนหนึ่งที่เจตคติมีค่าคะแนนต่ำในด้านการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้ประเทศสมาชิกดำรงชีวิตด้วยความมั่นคงมั่งคั่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงนภัส ชื่นพัฒนพงศ์ (2555) ที่ศึกษาถึงทัศนคติและการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่มีต่อการเปิดเสรีอาเซียน พบว่า กรณีเปิดเสรีแรงงานทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มมากขึ้นในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาที่โรงพยาบาลในครั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงพยาบาลเอกชนที่เป็นสถานที่ดูแลผู้ป่วยต่างชาติจำนวนมากอยู่แล้ว ทำให้พยาบาลบางส่วนไม่เห็นความแตกต่างของรายได้ที่จะเกิดเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นอกจากนี้ จากผลการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่าผลการวิเคราะห์คะแนนเจตคติยังไม่ถึงระดับมากที่สุด ในทุกข้อ โดยข้อที่ได้คะแนนต่ำสุด คือการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้ประเทศสมาชิกดำรงชีวิตด้วยความมั่นคงและมั่งคั่ง ซึ่งจะช่วยให้ขาดโอกาสในการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ ดังนั้นผู้บริหารฝ่ายการพยาบาล ควรต้องส่งเสริมเจตคติของพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนแห่งนี้ โดยเสริมด้านการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันให้พยาบาลมีความพร้อมในการแข่งขัน ดักดวงโอกาส พร้อมจะแสวงโชคในตลาดอาเซียน ต้องปรับทัศนคติของพยาบาลให้รู้สึกว่าการเศรษฐกิจประเทศไทยเล็กน้อย เนื่องจากในอนาคตจะมีแรงงานไหลเข้ามาจะทำให้เกิดการแข่งขันสูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรรักษ์ ยอดแก้ว (2555) ที่กล่าวถึง การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารประชาคมอาเซียนอย่างรวดเร็ว กว้างขวางมากขึ้น ควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองอาเซียน ควรจัดการเรียนการสอนด้านภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน ควรปลูกฝังทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนต่อไป

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

ด้านความพร้อม จากการศึกษาพบว่าพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชนแห่งนี้ มีคะแนนความพร้อมสู่การเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในระดับปานกลาง ทั้งนี้ จากข้อคำถามปลายเปิดมีการเสนอแนะในด้านการเพิ่มเติมด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาของสมาชิกอาเซียน รวมทั้งนโยบายที่ชัดเจนในด้านการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และน่านโยบายสู่การปฏิบัติด้วยวิธีการต่าง ๆ อีกทั้งยังไม่มีมีการสื่อสารให้ความรู้และข้อมูลรวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ มีความสามารถสื่อสารภาษาของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้น้อย 1 ภาษา และจากผลการศึกษารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ (1) มีความรู้และความสามารถเพียงพอในการประกอบวิชาชีพพยาบาลในกลุ่มประชาคมอาเซียน (2) มีแรงจูงใจและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานที่กำหนดในกลุ่มประชาคมอาเซียน (3) องค์กรพยาบาลให้โอกาสและสนับสนุนท่านในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าค่าคะแนนสูงสุดเป็นความพร้อมด้านความรู้และความสามารถเพียงพอในการประกอบวิชาชีพในกลุ่มประชาคมอาเซียนและมีแรงจูงใจและความพร้อมในการประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานที่กำหนด คะแนนส่วนต่ำสุดเฉลี่ย เป็นความสามารถในการสื่อสารภาษาของกลุ่มประเทศอาเซียนได้น้อย 1 ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิศา คงสม (2554) ที่พบว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหรือภาษาสมาชิกอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษาอยู่ในระดับคะแนนพอใช้ จึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เนื่องจากขาดทักษะสื่อสารทำให้ไม่สามารถแสดงศักยภาพได้อย่างกว้างขวางและขาดโอกาสในการแข่งขัน และยังสอดคล้องกับข้อคำถามปลายเปิดที่พบว่าพยาบาลวิชาชีพผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 15 ได้เสนอแนะทางเพิ่มเติมในการเสริมสร้างเจตคติและความพร้อม โดยการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษในกลุ่มที่มีความพร้อมน้อย และภาษาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดโอกาสในการทำงานได้มากขึ้น และควรเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับด้านวัฒนธรรม การปฏิบัติตนต่อสมาชิกอาเซียนในการทำงานร่วมกัน จากผลการศึกษาครั้งนี้ ยังพบว่า ความสามารถเข้าร่วมกิจกรรมและพร้อมแข่งขันในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีคะแนนระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิศา คงสม (2554) ซึ่งได้ค่าคะแนนระดับพอใช้ จากข้อมูลที่ได้ทางผู้บริหารทางการพยาบาลควรเร่งสร้างความพร้อมโดยสร้างช่องทางในการสื่อสารกับพยาบาล ร่วมทำกิจกรรมร่วมกับประเทศต่างในอาเซียนเพื่อให้เกิดการติดต่อสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีร่วมกัน

นอกจากนี้จากข้อมูลทั่วไปยังพบว่า พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับประชากรเศรษฐกิจอาเซียนจากการอ่านสื่อต่าง ๆ เองร้อยละ 86.5 และพบว่ามีพยาบาลร้อยละ 3.4 ไม่เคยได้รับข้อมูลเลย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรากร อุดรเลิศ (2555) ที่พบว่าได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนส่วนมากมาจากเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ และได้รับข้อมูลจากหน่วยงานในระดับน้อย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่โรงพยาบาลแห่งนี้ ควรเร่งในการกำหนดนโยบาย และมีการให้ข้อมูลความรู้ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อให้พยาบาลและบุคลากรทุกคนได้รับรู้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมเจตคติที่ดีและความพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โรงพยาบาลที่ทำการศึกษา ดังนี้

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference

1.1 ระดับนโยบาย จากการศึกษาพบว่า พยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในระดับมาก แต่มีความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารทางการพยาบาลควรมีนโยบายที่ชัดเจนในด้านการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และนำนโยบายสู่การปฏิบัติด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1.1.1 อบรมให้ความรู้ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้งแบบเผชิญหน้าและผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ เพื่อให้พยาบาลและบุคลากรทุกคนได้รับทราบทั่วกัน

1.1.2 สนับสนุนให้พยาบาลเข้าร่วมกิจกรรม โครงการที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนให้มากขึ้น เช่น การเข้าร่วมประชุมวิชาการ การศึกษาดูงาน เป็นต้น

1.1.3 การสร้างเครือข่ายพยาบาลของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อให้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้สังคมวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน

1.1.4 การจัดกิจกรรม โครงการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษและภาษาอื่นที่ใช้ในกลุ่มประเทศอาเซียน

1.1.5 การพัฒนาทักษะการทำงานในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศเพิ่มขึ้น

1.2 ระดับบริหาร จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารควรเสริมสร้างแรงจูงใจแก่พยาบาลเพื่อสร้างความพร้อมในการประกอบวิชาชีพและเป็นแรงกระตุ้นให้พยาบาลปรับเจตคติทางด้านบวกมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความต้องการการพัฒนาความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของพยาบาลวิชาชีพโดยเก็บข้อมูลในเชิงลึกโดยวิธีการสัมภาษณ์

เอกสารอ้างอิง

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ . (2552) .ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: ASEAN

Economic Community: AEC

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2554). AEC FactBook. นนทบุรี (สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม

2555) จาก: URL: <http://www.thaiifta.com/ThaiFTA/Portals/0/บริการด้านสุขภาพ.pdf>

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ .(2555). ธุรกิจบริการรักษาพยาบาล ออนไลน์: วันที่ 13

กรกฎาคม 2556 จาก www.thaiifta.com

ณัฐกร เกษมสงคราม . (2556) .Guide book ลงทุนรายใน AEC . สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2557 จาก

<http://www.mahalib.msu.ac.th/kktech/index.php/dublin.php?f=Dublin&ID=13399110966>

นงนภัส ชื่นพัฒน์พงศ์ .(2555). ทักษะและการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่มีต่อการเปิดเสรีอาเซียน.

บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร. (2556). ผลกระทบจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อระบบบริการสุขภาพในประเทศไทย เอกสารประกอบการบรรยาย คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 4
The 4th STOU Graduate Research Conference

- ปรีyakมล ข่าน. (2555). ความท้าทายของพยาบาลไทยในประชาคม ASEAN เอกสารประกอบการ
สัมมนาเรื่อง เปิดโอกาสสู่อาเซียน: ความท้าทายใหม่ทางวิชาชีพ, ณ โรงแรมโนโวเทล
สยาม กรุงเทพมหานคร 26 มิถุนายน 2555.
- พรทิwa คงคุณ . (2555). ความรู้ทัศนคติ และความพร้อมต่อการเป็นประชาคมอาเซียนของนักศึกษาพยาบาล
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา* 5(2), 38-50.
- เพ็ญจันทร์ แสนประสาน. (2555) .การเตรียมความพร้อมองค์กรพยาบาลเอกชนสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน เอกสารในการสัมมนาวิชาการ เรื่องการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลสู่ประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน ณ โรงแรมตะวันนา สุรวงศ์ กรุงเทพมหานคร 24 สิงหาคม 2555
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- แพรรักษ์ ยอดแก้ว .(2555). เอกสารประชุมวิชาการวิชาการระดับนานาชาติ ครั้งที่ 3 หัวข้อ การเตรียม
ความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เรื่อง การพัฒนาพลเมืองอาเซียนและพฤติกรรมกร
เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.
- วีรากร อุตร์เลิศ (2555) งานวิจัยเรื่องการรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตามนโยบาย
ของรัฐบาล ในกลุ่มประชากรบุคคลวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร
- วิจิตร ศรีสุพรรณ , สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ และ กฤษดา แสงดี .(2555). การเตรียมความพร้อมของวิชาชีพการ
พยาบาลเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. *วารสารสภาการพยาบาล*, 27 (3) (กรกฎาคม- กันยายน).
- สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ .(2555). สภาการพยาบาลกับการเตรียมความพร้อมของวิชาชีพการพยาบาลและ
การผดุงครรภ์สู่ประชาคมอาเซียน *เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง เปิดโอกาสสู่
อาเซียน: ความท้าทายใหม่ทางวิชาชีพ* 26 มิถุนายน 2555 กรุงเทพมหานคร (อัสตานา).
- สุทิตา ปัทม ไกรจิต สุธะเมือง .(2555). การรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตาม
นโยบายของรัฐบาล ในกลุ่มประชากรบุคคลวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ .(2555). สรุปผลเบื้องต้นโครงการสำรวจโรงพยาบาลและสถานพยาบาลเอกชน
พ.ศ. 2555 สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2556 จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish>.